

Врайт Г. Я., Шилованець В.
Університет Ушинського
м. Одеса

НЕВЕРБАЛЬНЕ СПІЛКУВАННЯ В СУЧАСНОМУ ЖИТТІ. ТАКЕСИКА

Невербальна комунікація відіграє дуже велику роль в нашому житті. Як правило, невербальне спілкування відбувається неусвідомлено та мимовільно. Воно допомагає виявити справжні, щирі емоції людини.

До невербальної комунікації належать, як одним із засобів спілкування, різні рухи тіла (жести, міміка, пантоміміка). Однією з систем невербального спілкування є такесика.

Такесика – це наука про дотики. Сюди відносять фізичний контакт у вигляді рукостискань, обіймів, поцілунків і т.д. Використання людиною в спілкуванні динамічних дотиків визначається статусом партнерів, їх віку, статі, ступенем знайомства. Знанням основ цієї науки має кожен.

Австралійський спеціаліст "з мови рухів тіла" А. Піз стверджує, що за допомогою слів передається лише 7 % інформації, зате за допомогою звукових засобів (включаючи тон голосу, інтонацію тощо) — 38 %, міміки, жестів, пози — 55 %.

Одним з видів такесики є рукостискання. Його поділяють на декілька видів. Наприклад, деякі рукостискання можуть бути неупередженими і неемоційними, що створює враження, немовби ви торкаєтесь до «мертвої риби», особливо якщо рука холодна і липка. Це залишає неприємне відчуття. Люди зазвичай асоціюють це з безхарактерністю людини, особливо через те, що рука такої людини легко піддається натиску.

Міцне рукостискання аж до хрускоту пальців є відмінною рисою агресивної, жорсткої людини. Потиск кінчиків пальців замість руки, коли помилково в долоню полягають тільки пальці. Навіть якщо ініціатор вітання дружельюбно налаштований по відношенню до реципієнта, фактично він не впевнений в собі. Мета цього рукостискання полягає в тому, щоб тримати партнера на зручній для себе відстані.

Потиск незогнутою, прямою рукою є ознакою агресивної людини. Його головне призначення в тому, щоб зберегти дистанцію і не допустити людину в свою особисту зону. Це рукостискання використовується також з метою захисту своєї особистої території.

Стародавні греки тиснули один одному руки так само, як ми це робимо зараз, і це було жестом доброзичливості, гостинності та довіри. У середньовічній Європі, королі і лицарі простягали один одному руки, щоб показати, що у них немає зброї, і вони не несуть ніякої шкоди іншій людині. Цей жест також означав рівність, на відміну від поклону і цілування рук, які означали відмінності і панування однієї людини над іншим.

Рукостискання прийнято у всьому світі, особливо в Європі і Північній Америці. Воно є універсальним і в той же час індивідуальним, так як в різних місцях люди накладають на нього відмінні риси.

Наприклад, на Філіппінах люди злегка тиснуть руки. У Малайзії, жест вітання включає в себе знизування руки співрозмовника, притягання руки до своїх грудей і питання: "Куди ти йдеш?". Жителі Беніну захоплюють пальці при рукостисканні, злегка стосуються долонь і пальців, питаючи: "Як ви прокинулися?".

На Гренаді рукостискання більше нагадує удари кулаками, а в Південній Африці ритуал зчеплення мізинцями, знизування кулаками і знову зчеплення мізинцями, став поширений і на багатьох вулицях в США. У Сінгапурі, зустрічаються також повертають долоні до грудей, залишаючи їх на серце, щоб показати розташування.

Другим видом такесики є обійми. При зустрічі вони символізують емоційний зв'язок між співрозмовниками. Так вітаються близькі друзі, родичі, кохані, батьки і діти. Характер обіймів залежить від того, наскільки близькі один одному ці люди.

Ходіння за руку, під руку, обійнявшись несе повідомлення про близькі стосунки. «Ця людина – моя», – йдеться в ньому. А ось хто «моя», – друг, коханий, родич, – залежить вже від самого способу спільного ходіння.

І до останнього можна віднести поцілунки. Поцілунок покликаний передати своє ставлення іншої людини. Це демонстрація дружби, поваги, прихильності, любові.

Цей короткий перелік досить-таки стандартних жестів свідчить не тільки про необхідність враховувати ті труднощі і бар'єри, які виникають в невербальній комунікації, а й показує, як легко ненавмисно образити своїх ділових партнерів – представників іншої культури.

Таким чином, кожен компонент невербальної комунікації можна розглядати як певний код, так як системи невербальної комунікації відіграють велику допоміжну, а іноді і самостійну роль у комунікативному процесі.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Багдасарова Н. А. Лексичне вираження емоцій у контексті різних культур / Н. А. Багдасарова. – М., 2004.
2. Лабунська В. А. Невербальне поведінка (соціально-перцептивний підхід) / В. А. Лабунська. – Ростов н / Д : Фенікс, 1986.
3. Фасгп Дж. Мова тіла. Як зрозуміти іноземця без слів / Дж. Фасгп, Е. Хол. – М. : Вече, 1995.
4. Waykun. Як люди вітають один одного в різних країнах світу. – [елек. ресурс] – <http://ua.waykun.com/articles/jak-ljudi-vitajut-odin-odnogo-v-riznih-krainah.php>

Гаврилюк А. В.

*Одеський державний університет внутрішніх справ
м. Одеса*

ФІЛОСОФІЯ КУЛЬТУРИ: ІСТОРИЧНИЙ ВИМІР ТА АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ

Філософія культури досліджує сутність і значення культури, осмислює засади культури та перспективи її розвитку. В рамках цієї дисципліни здійснюється порівняння культури і природи, культури і цивілізації.

Культура як явище охоплює всі сфери суспільного життя. Термін походить від латинського «cultura», що означає «оброблення, виховання, утворення, розвиток, шанування». Тобто спочатку термін «культура» розумівся, як вплив на природу: оброблення ґрунтів та виховання людини. У пізньоримській імперії та в епоху Середньовіччя поняття «культура» асоціювалося з міським укладом життя і пов'язаними з ним благами цивілізації. У часи Відродження поняття «культура» використовували як ознаку особистої досконалості [2, с. 54]. Культура також розглядалася як сукупність зразків поведінки. У наш час поняття «культура» пов'язується з духовними та матеріальними надбаннями людства.

Філософія як світоглядне знання не могла не включити проблеми культури в поле своїх досліджень. Історія філософської думки була сповнена наполегливими спробами